

Veiledning Bidrag fra pensjonsinnretning til oppreservering

November 2014

Regnskapsmessige konsekvenser for kvalifiserende forsikringspolise av at deler av oppreserveringsbehovet ved innføring av K2013 skal dekkes av pensjonsinnretningens egenkapital.

Bakgrunn

I forbindelse med innføring av nytt dødelighetsgrunnlag i kollektiv pensjonsforsikring (K2013) med virkning fra 1. januar 2014 har Finansdepartementet i brev av 27. mars 2014 uttalt at Finanstilsynet skal fastsette opptrappingsplaner for de enkelte pensjonsinnretninger hvor minst 20 prosent av pensjonsinnretningenes bidrag til oppreserveringsbehovet for den enkelte kontrakt skal skje fra pensjonsinnretningens egenkapital.

I brev av 2. april 2014 til alle livsforsikringsselskaper og pensjonskasser har Finanstilsynet fastsatt retningslinjer for opptrappingsplaner og for bidrag fra pensjonsinnretningene til oppreserveringen. Finanstilsynet har kommet frem til at det vil kunne gis samtykke til opptrappingsplaner med en varighet på inntil syv år fra og med 2014. Finanstilsynet presiserer videre følgende i sitt brev: *«Den samlede oppreserveringen ved benyttelse av kundeoverskudd og midler fra egenkapitalen minimum skal være lineær i opptrappingsperioden. Det samme gjelder for kundemidler og egenkapitalmidler hver for seg. Det årlige minimumskravet til avsetning over en opptrappingsperiode på syv år, utgjør en syvendedel av differansen mellom reservekravet i henhold til K2013 og K2005 på den enkelte kontrakt. Pensjonsinnretningens egenkapitalbidrag på minst 20 prosent av kontraktens samlede oppreserveringsbehov, tilføres kontrakten årlig med like store andeler hvert år i opptrappingsperioden. Hvis kundeoverskuddet ikke er tilstrekkelig til å oppfylle planen i et enkelt år, skal det manglende dekkes fra egenkapitalen.»* Finanstilsynets retningslinjer medfører videre ved flytting av kontrakt til annen pensjonsinnretning før full oppreservering er foretatt, at den overtakende pensjonsinnretning overtar gjenværende oppreserveringsbehov på kontrakten, herunder plikt til bidrag fra pensjonsinnretningens egenkapital.

Virkeområde

NRS har vurdert de regnskapsmessige konsekvensene for arbeidsgiver av at deler av oppreserveringsbehovet skal dekkes av pensjonsinnretningens egenkapital som beskrevet ovenfor etter IAS 19 Ytelser til ansatte og NRS 6 Pensjonskostnader. Det presiseres at veiledningen kun er relevant for forsikrede ordninger i livsforsikringsselskaper som tilfredsstillter definisjonen i IAS 19 av «kvalifiserende forsikringspolise» og NRS 6 punkt 44 sin forståelse av «forsikringsavtale» da egenkapitalen i pensjonskasser typisk allerede vil være regnskapsført som pensjonsmidler av regnskapsavlegger. I det følgende henvises det kun til relevant regulering i IAS 19 og IFRS 13 Måling av virkelig verdi, da reguleringen i NRS 6 ikke vil avvike fra reguleringen i IAS 19 og IFRS 13 i dette tilfellet.

Veiledningen omtaler ikke regnskapsmessige konsekvenser for pensjonsinnretningen.

Vurdering

Etter IAS 19.8 utgjør forsikringspolisen pensjonsmidlene såfremt definisjonen av «kvalifiserende forsikringspolise» er oppfylt. Samme punkt angir at kvalifiserende forsikringspoliser skal verdsettes til virkelig verdi og det henvises til IFRS 13 for måling av virkelig verdi. I IAS 19 og i IFRS 13 defineres virkelig verdi som det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse kan gjøres

opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter. I veiledningen til IFRS 13 beskrives alternative verdsettelsesmetoder.

Et viktig spørsmål ved verdsettelse av forsikringspoliser for årsregnskapet for 2014 er om kravet til forsikringsselskapets egenkapitalbidrag i oppreserveringen utgjør en del av forsikringspolisen og dermed har en verdi som skal innregnes. NRS mener at den til enhver tid gjenstående del av ikke tilført bidrag fra pensjonsinnretningens egenkapital skal inngå som et element i en ikke fullt oppreservert forsikringspolise og følgelig skal inngå i verdsettelsen av forsikringspolisen til virkelig verdi fra 2014 og frem til full oppreservering er gjennomført, og baserer dette standpunktet på følgende forhold:

- a) Pålegg fra Finanstilsynet i 2014 om bidrag fra pensjonsinnretningene til oppreserveringen med minimum 20%
- b) Oppreservering og bidrag fra pensjonsinnretning skal fastsettes for den enkelte kontrakt og uten utjevning av avkastning mellom kontrakter
- c) Ved eventuell flytting av forsikringspolisen vil ny pensjonsinnretning overta gjenværende opptrappingsforpliktelse og krav om bidrag fra pensjonsinnretningens egenkapital

Finanstilsynets pålegg om pensjonsinnretningens bidrag til dekning av oppreserveringsbehovet beskrevet over, representerer en endring i de underliggende økonomiske forhold. Endringen representerer endrede anslag for verdien av forsikringspolisen. Ytelsene til den ansatte er ikke endret, og endringen representerer derved ikke planendring. Endringen skal etter IFRS behandles som en estimatendring hvor virkningene føres over utvidet resultat, jfr. IAS 19 paragraf 120 (c). Etter NRS 6 skal estimatendringer enten resultatføres, fordeles over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsperiode eller over kortere tid, eller behandles i samsvar med korridormetoden, jfr. NRS 6 paragraf 54 og 55.